

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. vasario 7 d.
(OR. en)

10738/1/23
REV 1

Tarpinstitucinė byla:
2023/0235(NLE)

FRONT 208
COWEB 89
MIGR 216

PASIŪLYMAS

Komisijos dok. Nr.: COM(2023) 397 final/2

Dalykas: Pasiūlymas
TARYBOS SPRENDIMAS
dėl Europos Sąjungos ir Albanijos Respublikos susitarimo dėl Europos
sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Albanijos Respublikoje
vykdomos operacinės veiklos sudarymo Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 397 final/2.

Priedama: COM(2023) 397 final/2

Briuselis, 2024 02 07
COM(2023) 397 final/2

2023/0235 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2023)397 final of 07.07.2023

Concerns all language versions

Addition of the reference to the Staff Working Document SWD(2024)20 linked to the
Proposal

The text shall read as follows

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Sąjungos ir Albanijos Respublikos susitarimo dėl Europos sienų ir
pakrančių apsaugos agentūros Albanijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos
sudarymo Sąjungos vardu**

{SWD(2024) 20 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Viena iš Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) užduočių – bendradarbiauti su trečiosiomis valstybėmis sričių, kurioms taikomas Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamentas (toliau – Reglamentas (ES) 2019/1896), atžvilgiu, „įskaitant galimą sienų valdymo būrių operacinį siuntimą į trečiąsias valstybes“¹. Todėl Agentūra, kaip Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų dalis, turi užtikrinti Europos integruotą sienų valdymą², kurio viena iš sudedamųjų dalių – bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis į Reglamento taikymo sritį patenkančių sričių klausimais, daugiausia dėmesio skiriant kaimyninėms trečiosioms valstybėms ir neteisėtos migracijos kilmės arba tranzito valstybėms³. Agentūra tiek, kiek to reikia jos užduotims atlikti, gali bendradarbiauti su trečiųjų valstybių institucijomis, kompetentingomis klausimų, kuriems taikomas minėtas reglamentas, atžvilgiu⁴ ir gali vykdyti su Europos integruotu sienų valdymu susijusius veiksmus trečiosios valstybės teritorijoje, jei ji su tuo sutinka.

Reglamento 73 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad aplinkybėmis, kuriomis reikia siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso sienų valdymo būrius į trečiąją valstybę, kurioje būrių nariai naudosis vykdomaisiais įgaliojimais, Sąjunga ir susijusi trečioji valstybė turėtų sudaryti susitarimą dėl statuso. Toks susitarimas dėl statuso turėtų būti pagrįstas Komisijos parengtu tipiniu susitarimu, kaip nustatyta pagal to reglamento 76 straipsnio 1 dalį. Komisija patvirtino šį tipinį susitarimą 2021 m. gruodžio 21 d.⁵

Per Albanijos Respubliką driekiasi Vakarų Balkanų migracijos maršrutas, kuriam būdingi dideli neteisėtos migracijos į Europos Sąjungą srautai tiek sausuma, tiek per Adrijos jūrą. . 2022 m. Agentūra Vakarų Balkanų maršruto regione užregistravo daugiau kaip 144 000 neteisėto sienos kirtimo atvejų ir tokių mėginimų prie Europos Sąjungos išorės sienos. Neteisėti migrantai yra organizuotų nusikalstamų grupių, neteisėtai gabenančių žmones, taikinyis ir kyla didelis pavojus, kad bus pažeistos jų žmogaus teisės. Dėl didelio neteisėtai atvykusių asmenų ir prieglobsčio prašymų skaičiaus kai kurios Europos Sąjungos valstybės narės taip pat patiria didelį spaudimą, todėl būtini bendri, suderinti veiksmai Sąjungos lygmeniu.

Albanija buvo pirmoji šalis, su kuria Europos Sąjunga susitarė dėl susitarimo dėl statuso. Ankstesniu EBCG reglamentu (Reglamentu (ES) 2016/1624⁶) grindžiamas minėtas susitarimas buvo pasirašytas 2018 m. spalio mėn. ir įsigaliojo 2019 m. gegužės 1 d.⁷

¹ 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų 10 straipsnio 1 dalies u punktas.

² Reglamento (ES) 2019/1896 71 straipsnio 1 dalis.

³ Reglamento (ES) 2019/1896 3 straipsnio g punktas.

⁴ Reglamento (ES) 2019/1896 73 straipsnio 1 dalis.

⁵ Komunikatas COM(2021) 829 „2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624, nurodytas tipinis susitarimas dėl statuso“.

⁶ 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB, OL L 251, 2016 9 16, p. 1.

⁷ OL L 46, 2019 2 8, p. 3.

Pagal šį susitarimą dėl statuso vykdomos bendros operacijos apima tik Albanijos sausumos sienas su Europos Sąjunga ir Adrijos jūros pakrantės dalis. Vadovaudamasi šiais ribotais pagrindais Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX) Albanijoje pradėjo dvi bendras operacijas: *Joint Operation Albania Land* prie Albanijos sausumos sienos su Graikija (pradėta 2019 m. gegužės 22 d.) ir *Joint Operation Albania Sea* prie Albanijos jūrų sienos (pradėta 2021 m. kovo 24 d.). Šioms bendroms operacijoms vykdyti šiuo metu yra išsiųsta apie 150 FRONTEX pareigūnų; šių operacijų rezultatas – kovojant su neteisėta migracija ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu užtikrinama griežtesnė sienų kontrolė.

Įsigaliojus Reglamentui (ES) 2019/1896, kuriuo išplėsta susitarimų dėl statuso taikymo sritis, 2022 m. lapkričio 18 d. Komisija gavo Tarybos įgaliojimą pagal naująjį reglamentą pradėti derybas su Albanijos Respublika, taip pat su Juodkalnija, Serbija ir Bosnija ir Hercegovina dėl susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros vykdomos operacinės veiklos tose šalyse. 2022 m. lapkričio 30 d. Komisija surengė įvadinį susitikimą su minėtomis keturiomis šalimis, kuriame buvo pristatytos pagrindinės tipinio susitarimo dėl statuso naujosios. 2023 m. vasario 22–23 d. Europos Komisija Europos Sąjungos vardu Tiranoje surengė oficialias derybas su Albanijos Respublika dėl susitarimo. Komisija mano, kad Tarybos derybiniuose nurodymuose išdėstyti tikslai pasiekti ir susitarimas yra Sąjungai priimtinas.

Pridedamas pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo sudaro teisinį pagrindą sudaryti Europos Sąjungos ir Albanijos Respublikos susitarimą dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Albanijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos.

Šengeno asocijuotųjų šalių padėtis

Šis pasiūlymas pagrįstas išorės sienų valdymo srities Šengeno *acquis*. Vis dėlto Sąjunga neturi įgaliojimų sudaryti su Albanijos Respublika susitarimo dėl statuso taip, kad jis būtų privalomas Norvegijai, Islandijai, Šveicarijai ir Lichtenšteinui. Siekiant užtikrinti, kad sienos apsaugos pareigūnai ir kiti atitinkami darbuotojai, kuriuos tos šalys siunčia į Albanijos Respubliką, turėtų tokį patį statusą, koks numatytas būsimame susitarime dėl statuso, prie šio susitarimo dėl statuso pridėtose bendrose deklaracijose turėtų būti išreikštas pageidavimas, kad Albanijos Respublika ir kiekviena iš tų asocijuotųjų šalių sudarytų panašius susitarimus.

Šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB⁸; todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas.

• **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Sustiprinta kontrolė Albanijos Respublikos teritorijoje turės teigiamą poveikį Sąjungos išorės sienų ir pačios Albanijos Respublikos sienų valdymui. Susitarimo dėl statuso sudarymas būtų susietas su platesnio masto bendradarbiavimo tikslais ir prioritetais, nustatytais Europos Sąjungos ir Albanijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarime⁹.

⁸ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

⁹ OL L 108, 2010 4 29, p. 3.

Susitarimo dėl statuso sudarymas taip pat galėtų paremti platesnes Europos Sąjungos pastangas ir įsipareigojimus toliau plėtoti bendradarbiavimą ir pajėgumus¹⁰ siekiant prisidėti prie reagavimo į krizes valdymo ir skatinti Sąjungos ir Albanijos Respublikos konvergenciją užsienio ir saugumo klausimais.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra SESV 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktai ir 79 straipsnio 2 dalies c punktas kartu su SESV 218 straipsnio 6 dalies a punktu.

Europos Sąjungos kompetencija sudaryti susitarimą dėl statuso aiškiai numatyta Reglamento (ES) 2019/1896 73 straipsnio 3 dalyje, kurioje teigiama, kad „[a]plinkybėmis, kuriomis reikia siųsti nuolatinio korpuso sienų valdymo būrius į trečiąją valstybę, kurioje būrių (grupių) nariai naudosis vykdomaisiais įgaliojimais, Sąjunga ir susijusi trečioji valstybė, [...], sudaro susitarimą dėl statuso, [...]“.

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3 straipsnio 2 dalį Sąjunga turi išimtinę kompetenciją sudaryti tarptautinį susitarimą, kai jo sudarymas numatytas Sąjungos teisėkūros procedūra priimtame akte. Reglamento (ES) 2019/1896 73 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad susitarimą dėl statuso sudaro „Sąjunga ir susijusi trečioji valstybė“. Todėl susitarimas, kuris turi būti pasirašytas ir sudarytas su Albanijos Respublika, priklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai. Pagal Reglamento (ES) 2019/1896 73 straipsnio 3 dalį siūlomas susitarimas dėl statuso grindžiamas tipiniu susitarimu, kurį Komisija priėmė 2021 m. gruodžio mėn.¹¹, atsižvelgdama į galiojančio susitarimo dėl statuso su Albanijos Respublika anksčiau sutartas nuostatas¹².

• Subsidiarumo ir proporcingumo principai

Bendro požiūrio būtinybė

Pagal susitarimą dėl statuso Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra į Albanijos Respubliką galės siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos būrius pasinaudodama visomis Reglamente (ES) 2019/1896 numatytais galimybėmis. Neturint šios priemonės Europos integruotam sienų valdymui plėtoti ir įgyvendinti ir Albanijos Respublikai paremti valdant didelį skaičių migrantų, ketinančių tranzitu kirsti jos teritoriją, būtų galima naudoti tik pagal labai ribotos geografinės aprėpties dabartinį susitarimą su Albanijos Respublika dėl statuso dvišaliu pagrindu valstybių narių siunčiamus būrius. Todėl siekiant geriau valdyti Albanijos Respublikos sienas reikia laikytis bendro požiūrio.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Kadangi tai bus naujas susitarimas, galiojančių priemonių vertinimo ir tinkamumo patikrų nebuvo galima atlikti. Deryboms dėl susitarimo dėl statuso poveikio įvertinti nereikia.

¹⁰ Pavyzdžiui, mokymas, informuotumas apie padėtį, įranga, gebėjimas reaguoti, darbuotojų siuntimas ir t. t.

¹¹ Komunikatas COM(2021) 829.

¹² [EUR-Lex - 22019A0218\(01\) - LT - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Pagrindinės teisės**

Kaip nustatyta Reglamento (ES) 2019/1896 88 konstatuojamojoje dalyje, Komisija įvertins pagrindinių teisių padėtį Albanijos Respublikoje, susijusią su sritimis, kurioms taikomas susitarimas dėl statuso, ir apie tai informuos Europos Parlamentą.

Numatomame susitarime bus numatytos praktinės priemonės, susijusios su pagarba pagrindinėms teisėms, ir juo bus užtikrinama, kad vykdant veiklą, organizuojamą remiantis susitarimu, pagrindinės teisės būtų visapusiškai gerbiamos. Susitarime bus numatytas nepriklausomas ir veiksmingas skundų nagrinėjimo mechanizmas pagal atitinkamas Reglamento (ES) 2019/1896 nuostatas, kad būtų galima stebėti ir užtikrinti pagarbą pagrindinėms teisėms vykdant visą veiklą, organizuojamą remiantis susitarimu.

- **Duomenų apsauga**

Jei su duomenų perdavimu susijusios susitarimo dėl statuso nuostatos iš esmės skiriasi nuo tipinio susitarimo dėl statuso, dėl jų bus konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Susitarimas dėl statuso savaime neturi jokio finansinio poveikio. Faktiškai siunčiant sienos apsaugos būrius remiantis veiklos planu, būtų patiriama išlaidų iš Agentūros biudžeto. Būsimos operacijos pagal susitarimą dėl statuso bus finansuojamos iš Agentūros nuosavų išteklių, kaip numatyta pagal Sąjungos metinio biudžeto ciklą.

Sąjungos įnašas į Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros biudžetą yra Sąjungos biudžeto, nustatyto Tarybos išvadose dėl daugiametės finansinės programos, dalis.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija užtikrins tinkamą susitarimo dėl statuso įgyvendinimo stebėseną.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Albanijos Respublikos susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Albanijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos sudarymo Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus ir 79 straipsnio 2 dalies c punktą kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punktu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą¹³,

kadangi:

- (1) pagal [data] Tarybos sprendimą 2023/XXX [data] buvo pasirašytas Europos Sąjungos ir Albanijos Respublikos susitarimas dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Albanijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos (toliau – Susitarimas), su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;
- (2) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1896¹⁴ 73 straipsnio 3 dalį aplinkybėmis, kuriomis reikia Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų nuolatinių pajėgų sienų valdymo būrius siųsti į trečiąją valstybę, kurioje būrių nariai naudosis vykdomaisiais įgaliojimais, Sąjunga su susijusia trečiąja valstybe pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnį sudarytų susitarimą dėl statuso;
- (3) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB¹⁵; todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (4) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos¹⁶ 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis sprendimas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio sprendimo, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (5) Susitarimas turėtų būti patvirtintas Sąjungos vardu,

¹³ OL C, , p. .

¹⁴ 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1).

¹⁵ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

¹⁶ Protokolas (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos, OL C 326, 2012 10 26, p. 299–303.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos ir Albanijos Respublikos susitarimas dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Albanijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos (toliau – Susitarimas)¹⁷.

2 straipsnis

Komisija Sąjungos vardu Albanijos Respublikai pateikia Susitarimo 22 straipsnio 1 dalyje numatytą pranešimą ir taip išreiškia Sąjungos sutikimą laikytis Susitarimo.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną¹⁸.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*

¹⁷ Susitarimo tekstas paskelbtas OL L ... , p. .

¹⁸ Susitarimo įsigaliojimo datą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbs Tarybos generalinis sekretoriatas.